

soning med vestmagterne. I det hele vurderer Linke Rapallo-overenskomsten positivt, såvel set fra et sovjetisk som fra et tysk synspunkt, idet han afviser, at overenskomsten ødelagde forholdet til Vesten. Man har dog næppe set den sidste fremstilling af disse dramatiske år i de tysk-sovjetiske relationer.

Bent Jensen

Thede Palm: Vägen till vapenvila. De finländsk-sovjetiske vapenstillestånds-förhandlingarna 1944. Ekenäs, Ekenäs Tryckeri Aktiebolag, 1972. 132 s.

Bogen er en for det almene publikum bestemt bearbejdelse af de optegnelser fra de finsk-sovjetiske våbenstilleståndsforhandlinger i 1944, som samme forfatter i 1970 udsendte på engelsk under titlen *The Finnish-Soviet Armistice Negotiations of 1944* som nr. 14 i rækken af Kungl. Vetenskapssamhällets i Uppsala Handlingar. Da denne udgave er anmeldt i Historisk Tidsskrift 12. række, bind IV, pp. 384-385, skal her kun anføres, hvorved den nu foreliggende udgivelse adskiller sig fra den første.

Den væsentligste ændring, der er foretaget, består i, at store dele af de samtidige optegnelser (nedskrevet af den finske delegations sekretær) nu er blevet erstattet af forf.s redegørelse for indholdet heraf. De to afsnit om hhv. marts- og septemberforhandlingerne 1944, der i den engelske udgave udgjordes af de samtidige optegnelser, fremtræder nu som en blanding af ordrette gengivelser heraf og forf.s løbende kommentarer hertil. Det er ikke korrekt, når forlaget på bogens bagside vil hævde, at der her er tale om et »utvidgad skrift« i forhold til den engelske udgave. Forholdet er det stik modsatte. Det er heller ikke rigtigt, som forf. selv skriver i forordet, at han til den svenske udgave har udvidet den oprindelige indledning. De to indledninger er stort set sammenfaldende. For faghistorikere kan der således ikke være tvivl om, at det er den engelske udgave, der er at foretrække. Det eneste, den nye udgave har med, og som man savnede i den engelske, er et personregister.

Bent Jensen

Rolf Güth: Die Marine des Deutschen Reiches 1919-1939. Frankfurt am Main, Bernard & Graefe Verlag für Wehrwesen, 1972. 263 s. DM 20.-.

Kapitän zur See Rolf Güth har med denne bog givet en lille og nyttig fremstilling af den tyske rigs- og krigsmarines historie 1921-1939. Herved har han specielt beskæftiget sig med, hvad han kalder »Standort, Konzeptionen und Selbstverständnis« (s. 7) i den tyske flåde. Bogen er derfor en detaljeret skildring af en række tekniske spørgsmål såsom organisation, operationsplaner, udrustning o. a. og osse politiske spørgsmål såsom flådeledelsens holdning til udenrigspolitik, dens opfattelse af sig selv. Man kunne dog have ønsket, at forf.s holdning havde været mere analyserende end bare refererende og citerende.